

IX. HRVATSKI BIOLOŠKI KONGRES S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM 23. – 29. IX. 2006., Rovinj, Hrvatska

U Rovinju je od 23. do 29. rujna 2006. godine pod glavnim pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa održan 9. hrvatski biološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem. Sudjelovalo je tristotinjak domaćih i inozemnih biologa i profesora biologije, a petnaest inozemnih biologa održalo je predavanja o najnovijim dostignućima u svjetskoj biologiji. Predsjednik Organizacijskog odbora, dr. sc. Hrvoje Fulgosi, u pozdravnim je riječima na otvaranju istaknuo da će u znanstvenom programu Kongresa biti zastupljena sva područja moderne biologije, uz ažuran pregled znanstvenih i stručnih bioloških istraživanja u Hrvatskoj. Uvodno predavanje «The origin of viruses and their possible roles in the emergence of modern cells» održao je Patrick Forterre (Institut de Génétique et Microbiologie i Institut Pasteur). Drugog dana Kongresa predavanja su imala za temu konzervacijsku biologiju, zaštitu prirode i okoliša i zakonodavstvo. Obradena je problematika nacionalne ekološke mreže kao novog mehanizma zaštite prirode (J. Radović, R. Topić) kao i niz zanimljivih predavanja o flori i fauni krških dijelova Hrvatske (S.D. Jelaska, D. Kiš-Novak, S. Leiner, A. Štrbenac). Istaknula bih dva predavanja: R. Ozimec, I. Lučić, «Špilja Vjetrenica - najbogatiji podzemni ekosustav na svijetu» koje je prezentirala J. Bedek i I. Laćan, J.R. McBride, «Pest vulnerability matrix (PVM): a graphic model for assessing the interaction between tree species diversity and urban forest susceptibility to insects and diseases». Prikazan je film M. Lukića, člana Hrvatskoga biospeleološkog društva, o špiljskoj fauni NP Krka, koji na veoma interesantan način približava podzemnu faunu i metode njezina skupljanja. Od posterskih bih prezentacija istaknula «Status ugroženosti i zaštite poznatih vrsta flore i faune u Nacionalnom parku Plitvička jezera» A. Belančić, I. Špoljarić. Navečer je održan okrugli stol na temu «Zaštita prirode i pridruživanje Europskoj uniji», gdje je zaključeno da Hrvatsku još čeka mukotrpan rad i trud kako bi se zadovoljili europski standardi.

Sljedećeg dana Kongresa nakon sekcije «Genetika, molekularna genetika, evolucija», održana je prezentacija posterâ, od kojih bih istaknula rad I. Birus, S. Krčmar, K. Brčić-Kostić, G. Lauc, «Analiza srodstvenih odnosa obada (Diptera, Tabanidae) iz rodova *Tabanus* i *Philipomyia* usporedbom mitohondrijske DNA».

Te je večeri također održan okrugli stol s temom «Provedba Bolonjskog procesa i Hrvatskog obrazovnog standarda». U osnovnim školama je provedba HNOSA tek u začetku i mišljenja su prilično podijeljena, a u srednje će se škole tek uvesti nakon prve faze državne mature i nacionalnih ispita. Raspravljalo se o Bolonjskom procesu u kontekstu Biološkog odsjeka. Istaknuti su svi problemi organiziranja nastave, s naglaskom na poslijedipolmskom studiju, koji se mora tek postaviti u skladu s novim uvjetima. Prva generacija studenata dodiplomskog studija pokazala je zadovoljavajući uspjeh s obzirom na postotak položenih ispita.

Utorak, 26. rujna, bio je posvećen 115. obljetnici Centra za istraživanje mora Instituta «Ruđer Bošković». Održan je niz preglednih predavanja o dosadašnjim aktivnostima i rezultatima Centra, a navečer je druženje nastavljeno na ugodnom domjenku. Istog je dana održana i sekcija za biologiju životinjâ, kada se moglo čuti odlično plenarno predavanje G. M. Burghardt (University of Tennessee), «The origins and biology of animal play». Istaknula bih predavanje A. Klobučar, N. Benić, D. Krajcar, V. John, E. Merdić, I. Boca, N. Landeka, T. Žitko, J. Čulig, «Širenje azijskog tigrastog komarca, *Stegomyia albopicta* (*Aedes albopictus*) u Hrvatskoj» kao i predavanje A. Popijač, I. Sivec, «Raznolikost obalčarâ (Insecta: Plecoptera) na području NP Plitvička jezera te rijekâ Cetine, Krke, Zrmanje, Krupe i Une». Faunu i ekologiju lažištivavaca (Pseudoscorpiones) u Hrvatskoj je istražio R. Ozimec, a prezentirala je M. Pavlek. Nakon sekcije je održana prezentacija posterâ praćena sljedećim priopćenjima: M. Cukrov, R. Ozimec, J. Bedek, B. Jalžić, «Biospeleološka istraživanja Đurovića špilje u Konavlima» ; M. Ivković, B. Horvat, «Vodene muhe plesačice (Diptera, Empididae, Clinocerinae, Hemerodromiinae) rijeke Cetine» ; B. Kokan, M. Definis-Gojanović, D. Sutlović, B. Milošević, «Forenzična entomologija u Splitu i Hrvatskoj» ; M. Ljuština, B. Vitas, «Fauna vretenaca (Odonata) Parka prirode "Žumberak i Samoborsko gorje"»; V. Mičetić, P. Durbešić, M. Kučinić, «Fauna danjih leptira (Insecta: Lepidoptera: Rhopalocera) Parka prirode Lonjsko polje» ; N. Mihoković, M. Ljuština, B. Vitas, V. Zlatar, N. Horvat, A. Slavikovski, A. Melnjak, P. Falamić, K. Kovačec, L. Malović, M. Jelić, D. Dubravčić, M. Franković, «Doprinos studentskih istraživačkih kampova udruge studenata biologije "BIUS" poznavanju i kartiranju faune vretenaca (Insecta: Odonata) Hrvatske» ; M. Romanović, «Sezonska dinamika i raznolikost staništa medicinski važnih komaraca u Dalmaciji» ; L. Šerić-Jelaska, M. Blanuša, P. Durbešić, G. Gregorović, «Kalcij

u tlu, listincu i trčcima u šumskom ekosustavu» ; S. Stanić, M. Kučinić, P. Durbešić, «Raznolikost i sezonske dinamika faune tulara (Trichoptera, Insecta) središnjeg dijela Hercegovine» ; M. Temunović, L. Šerić-Jelaska, P. Durbešić, «Privremene lokve kao staništa vodenih kornjaša (Coleoptera) na području Parka prirode Lonjsko polje» ; T. Žitko, E. Merdić, «Nalaz nove vrste komarca u fauni Hrvatske» i M. Pavlek, «Faunističke, ekološke i biogeografske značajke špiljskih pauka iz roda *Troglohyphantes* (Araneae, Lyniphiidae) na području Hrvatske».

U srijedu se išlo na izlet kako bi se bolje upoznala Istra. Posjetili smo ornitološki rezervat Palud, špilju Baredine, Eufrazijevu baziliku u Poreču, Istarske toplice te grad Motovun sa posebnim osvrtom na Motovunsku šumu.

U četvrtak je održana sekcija «Virologija, mikrobiologija i mikologija», u kojoj bih istaknula kratko usmeno priopćenje S. Černi, D. Škorić, M. Krajačić, G. Nolasco, «Prisutnost visokopatogenih sojeva virusa tristeza u Hrvatskoj». Među posterskim prezentacijama zanimljive su bile: I. Kosalec, I. Serkedjjeva, N. Oršolić, M. Bakmaz, S. Pepeljnjak, «Antivirusni učinak i sadržaj flavonoida u propolisu iz Hrvatske i Brazila» te D. Poljuha, B. Sladonja, M. Bubola, Đ. Perušić, «Zdravstveno stanje autohtonih kultivara vinove loze u Istri». Istog je dana održana sekcija «Animalna fiziologija, imunologija, histologija, embriologija» s izvrsnim predavanjem N. Oršolić, D. Štajcar, L. Šver, I. Kosalec, M. Bakmaz, S. Terzić, I. Bašić, «Selektivni učinak propolisa i njegovih polifenolnih sastavnica na primarnu kulturu stanica tumora mokraćnog mjehura i normalnih epitelnih stanica u ljudi» te sljedeća posterska priopćenja: N. Oršolić, I. Bašić, «Izravni antitumorski učinak pčelinjeg otrova u uvjetima *in vivo* i *in vitro*» ; N. Oršolić, V. Benković, A. Horvat Knežević, N. Kopjar, D. Lisičić, D. Đikić, I. Bašić, «Propolis i njegove polifenolne sastavnice kao radioprotektivne tvari u miša» i N. Oršolić, I. Bašić, «Antitumorska aktivnost makrofaga aktiviranih vodenom otopinom propolisa». Zadnji okrugli stol je održan na temu «Vrednovanje znanstvenog rada s aspekta novih citatnih baza: usporedba WoS-a, Scopusa i Google Scholar-a» s odličnom prezentacijom M. Jokić. Taj je okrugli stol bio prilično buran, a konkretne zaključke vezane uz promjenu bodovanja trebamo još čekati... Nakon naporne rasprave mogli smo se opustiti uz fascinantne fotografije od M. Forterre (Institut de Génétique et Microbiologie) s ekspedicije u Pacifiku. Podmornicom se spuštalo na 2 000m u područje hidrotermalnih izvora zbog istraživanja ekstremofila.

U petak, 29. rujna, u sekciji «Stanična i molekularna biologija» održano je kratko usmeno priopćenje V. Benković, N. Oršolić, N. Kopjar, A. Horvat Knežević, S. Ramić, D. Đikić, I. Bašić, «Utvrdivanje radioprotektivnog učinka propolisa i flavonoida komet testom». Od posterskih bih prezentacija istaknula A. Horvat Knežević, V. Benković, N. Kopjar, S. Ramić, D. Lisičić, N. Oršolić, I. Bašić, «Zaštitni učinak propolisa i flavonoida u sprečavanju kromosomskih oštećenja uzrokovanih zračenjem». Na sekciji «Biologija u suvremenoj hrvatskoj školi» među ostalim moglo se čuti kratko usmeno priopćenje «Istra i prirodoslovlje u XVIII. i XIX. st.» B. Staroveški, J. Šikić.

Kongres je svečano zatvoren poslijepodne.

Vlatka Mičetić, Zagreb